

Nota van uitgangspunten en participatie

Omgevingsplan gemeente Bernheze – 1e wijziging

	vaststellingsdatum
Deel 1 en 2	16 december 2025
Deel 3	12 mei 2026

Inhoudsopgave

Deel 1: Algemeen	5
1. Inleiding	5
1.1 <i>Aanleiding</i>	5
1.2 <i>Leeswijzer</i>	5
2. Transitie van het omgevingsplan - algemeen deel	6
2.1 <i>Eén omgevingsplan</i>	6
2.2 <i>Algemene uitgangspunten</i>	7
2.3 <i>Algemeen participatiekader bij wijzigingen van het omgevingsplan</i>	9
Deel 2: Participatiekader voor deze wijziging	11
3. Scope en voorlopige uitgangspunten van deze wijziging	11
3.1 <i>Doel en karakter van deze eerste wijziging</i>	11
3.2 <i>Scope en afbakening van deze wijziging</i>	11
3.3 <i>Voorlopige uitgangspunten voor deze wijziging</i>	14
3.4 <i>Bevoegdheidsverdeling</i>	16
4. Participatieaanpak voor deze wijziging	17
4.1 <i>Doel van participatie</i>	17
4.2 <i>Doelgroepen</i>	17
4.3 <i>Hoe en wanneer kan er worden gereageerd?</i>	18
4.4 <i>Ketenpartners en bestuurlijke afstemming</i>	18
4.5 <i>Hoe verder?</i>	19
4.6 <i>Planning</i>	19
Deel 3: Uitgangspunten voor deze wijziging	20
5. Uitkomsten participatie	20
5.1 <i>Wettelijk kader</i>	20
5.2 <i>Doel van participatie</i>	20

5.3	<i>Wijze van participatie</i>	20
5.4	<i>Ontvangen reacties</i>	21
5.5	<i>Reflectie op het participatieproces</i>	22

Deel 1: Algemeen

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Vanaf dat moment beschikt iedere gemeente automatisch over een zogenoemd tijdelijk omgevingsplan. De periode van 2024 tot en met 2031 geldt als transitiefase. In deze fase zet de gemeente de tijdelijke regels geleidelijk om naar één integraal omgevingsplan.

Uiterlijk op 31 december 2031 moet onze gemeente beschikken over een volledig en samenhangend omgevingsplan dat het gehele grondgebied bestrijkt. Op dat moment vervalt het tijdelijke deel van het plan.

Dat betekent dat wij tot 1 januari 2032 de tijd hebben om:

- regels uit het tijdelijke omgevingsplan te laten vervallen of over te hevelen naar het nieuwe deel;
- (delen van) gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving in het omgevingsplan op te nemen.

Zo ontstaat één integraal en toekomstbestendig omgevingsplan dat de basis vormt voor alle regels rond de fysieke leefomgeving binnen onze gemeente.

We starten met een thematische wijziging: voor de gehele gemeente gaan we een gedeelte van de regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving (hierna: VFL) verhuizen naar het omgevingsplan.

Ook wordt de nieuwe functionele en juridische structuur bepaald. Deze wijziging vormt de technische basis voor het nieuwe omgevingsplan.

Voorafgaand aan de formele procedure tot wijziging van het omgevingsplan stellen we een Nota van Uitgangspunten op.

In de Nota van Uitgangspunten worden de belangrijkste voorgenomen veranderingen van de regels in deze wijzigingsronde beschreven.

1.2 Leeswijzer

De Nota van Uitgangspunten bestaat uit drie delen. **Deel 1** bevat algemeen uitleg over het omgevingsplan:

- Wettelijk kader en uitgangspunten;
- Uitgangspunten voor alle wijzigingen;
- Formele procedure en participatie.

Deel 2 bevat specifiek voor deze wijziging:

- De scope en voorlopige uitgangspunten;
- De participatie aanpak

De Nota van Uitgangspunten deel 1 en 2 vormen de inhoudelijke basis voor het participatieproces.

Deel 3 bevat de uitgangspunten voor de formele wijzigingsprocedure:

- Uitkomsten participatie en wat betekent dat voor deze wijziging;
- De financiële effecten voor initiatiefnemers;
- De doorwerking naar vergunningchecks en aanvraagformulieren in het DSO.

De hoofdstukken in deel 3 worden ingevuld na participatie. In de definitieve nota (inclusief deel 3) worden de inhoudelijke en juridische keuzes, mede op basis van de uitkomsten van participatie en ketenoverleg, vastgelegd. Dit document vormt de basis voor het ontwerp-wijzigingsbesluit.

2. Transitie van het omgevingsplan - algemeen deel

2.1 Eén omgevingsplan

Het tijdelijk omgevingsplan is een samenvoeging van 4 sporen:

1. de bruidsschat (hoofdstuk 7 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet), momenteel hoofdstuk 22 van het omgevingsplan;
2. de bestaande ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen, beheersverordeningen en wijzigingsplannen)
3. drie gemeentelijke verordeningen: de Erfgoedverordening met betrekking tot de archeologische monumentenzorg, de Hemelwaterverordening en de Geurverordening (door gemeente Bernheze met andere regels die de fysieke leefomgeving raken reeds samengevoegd in één Verordening Fysieke Leefomgeving).
4. de bodemkwaliteitskaart en een bodemfunctieklassenkaart

Gemeente Bernheze heeft tot en met 31 december 2031 de tijd om dit tijdelijke omgevingsplan om te bouwen naar een volwaardig (integraal) omgevingsplan dat voldoet aan de vereisten van de Omgevingswet.

Naast bovengenoemde onderdelen die onderdeel vormen van de verplichte transitie kan ervoor gekozen worden om bestaand en nieuw beleid juridisch te verankeren in het omgevingsplan. Dit moet als het gaat om regels voor activiteiten die de fysieke leefomgeving wijzigen.

Bovendien worden in de transitiefase initiatieven gefaciliteerd met wijzigingen van het omgevingsplan. Initiatieven die wenselijk en haalbaar worden geacht worden met een wijziging van het omgevingsplan of via een zogenaamde BOPA mogelijk gemaakt. Een groot deel van deze BOPA's wordt tijdig geïntegreerd in het omgevingsplan.

Het tijdelijk omgevingsplan en de gemeentelijke verordeningen verhuizen we (stapsgewijs) naar het “nieuwe deel” van het omgevingsplan. Het omgevingsplan vullen we aan met regels die volgen uit nieuw beleid voor zover dat gaat over de fysieke leefomgeving.

De spelregels voor het nieuwe omgevingsplan:

1. de regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan voldoen aan nieuwe digitale standaarden (STOP/TPOD1);
2. de regels voldoen aan de instructiekaders voor het omgevingsplan: het Besluit kwaliteit leefomgeving en de omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant;
3. de gemeente zorgt voor een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ in het omgevingsplan. Dit betekent dat bij iedere toedeling of beperking van functies een expliciete afweging van belangen moet worden gemaakt. De gemeente borgt deze evenredigheidstoets door een zorgvuldige en navolgbare werkwijze te hanteren;
4. Spelregels van de gemeenteraad, vastgelegd in programma’s, beleid, verordeningen en het transitieplan.

2.2 Algemene uitgangspunten

De raad stelt met het transitieplan de strategische uitgangspunten vast die we willen hanteren bij het opstellen van het omgevingsplan. Ze vormen het fundament onder de keuzes die we maken in structuur, inhoud, fasering en organisatie. De uitgangspunten worden hier kort aangehaald.

Wettelijk kader en transitie

Het omgevingsplan wordt opgebouwd conform de Omgevingswet. Alle regels voor de fysieke leefomgeving worden samengebracht in één integraal plan. De transitie verloopt gefaseerd, waarbij de uitgangspunten van de wet – integraal, gebiedsgericht en cyclisch werken met een ‘ja, mits’-benadering – leidend zijn.

Evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)

Bij iedere wijziging wordt gemotiveerd hoe functies zich verhouden tot de fysieke, milieutechnische en maatschappelijke context. Onverenigbare functies worden vermeden en gevoelige functies krijgen extra bescherming. Alleen regels die een evenwichtige belangenafweging doorstaan, krijgen een plek in het omgevingsplan. Voor deze eerste wijziging betekent dit vooral: het borgen van bestaande VFL-rechten, het voorkomen van nieuwe beleidswijzigingen, en het expliciet motiveren van de gekozen instrumenten (vergunningplicht, algemene regels, meldplicht).

---

¹ Om omgevingsdocumenten te publiceren, zijn de Standaard voor officiële publicaties (STOP) en Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten (TPOD) ontwikkeld. STOP/TPOD is géén format, maar de manier waarop we regels juridisch correct, herbruikbaar en vindbaar publiceren (denk aan structuur, metadata/annotaties en werkingsgebieden).

Bestaande rechten

Bestaande planologische rechten vormen een belangrijk uitgangspunt. Waar rechten volledig passen bij beleid en omgeving, worden zij ongewijzigd opgenomen. Waar zij niet optimaal aansluiten, maar wel bestaan, worden zij behouden met een motivering en zo nodig met voorwaarden. Rechten die juridisch of feitelijk niet meer bestaan, worden in principe niet opnieuw toegekend wanneer daarmee geen sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Met het hanteren van deze uitgangspunten ontstaat een balans tussen rechtszekerheid en actuele beleidsdoelen.

Participatie

Participatie vindt in de eerste plaats bij de beeldvorming, zoals bij de totstandkoming van visie, programma's en beleidsregels. Op die momenten bestaat de meeste ruimte voor wezenlijke invloed. Bij wijzigingen van het omgevingsplan wordt eveneens participatie georganiseerd. De zienswijzenprocedure geldt daarbij als aanvullend, maar niet vervangend, instrument voor participatie.

Beleidsneutraliteit ("eerst verhuizen, dan verbouwen")

De omzetting naar het nieuwe stelsel gebeurt beleidsneutraal. Bestaande regels worden vertaald naar de systematiek van de Omgevingswet en de STOP/TPOD-standaard, zonder inhoudelijke koerswijzigingen. Alleen technische, redactionele en juridische verbeteringen worden aangebracht. Nieuwe beleidsnormen of ambities worden uitsluitend via afzonderlijke besluitvorming en participatie geïntroduceerd.

Omgaan met nieuw beleid

Ambities uit de omgevingsvisie worden eerst uitgewerkt in programma's of beleidsregels. Alleen wanneer zij concreet, toetsbaar en bestuurlijk vastgesteld zijn, komen zij in aanmerking voor juridische verankering in het omgevingsplan. Opname vindt plaats binnen een vaste wijzigingscyclus, zodat zorgvuldigheid en uitvoerbaarheid geborgd zijn.

Regelstelling: beschermend én uitnodigend

Regels in het omgevingsplan dienen enerzijds de fysieke leefomgeving te beschermen en anderzijds voldoende ruimte te laten voor initiatieven. Waar mogelijk worden duidelijke algemene regels gehanteerd; waar flexibiliteit gewenst is, wordt gebruikgemaakt van vergunningplichten met beoordelingsregels. Grote of ingrijpende initiatieven worden bij voorkeur via een afzonderlijke planwijziging of BOPA afgewogen.

Inzet regeltypen

Het instrumentarium van de Omgevingswet – waaronder vergunningplichten, zorgplichten, informatie- en meldplichten, omgevingswaarden en maatwerkregels – wordt selectief ingezet. De keuze voor een instrument wordt telkens gemaakt op basis van aantoonbare meerwaarde en uitvoerbaarheid.

Dienstverlening en DSO

De regelstelling wordt zodanig vormgegeven dat de dienstverlening via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) optimaal kan functioneren. Heldere en toepasbare regels, correcte annotaties en een goede digitale ontsluiting zijn daarbij randvoorwaardelijk. Multidisciplinaire samenwerking en de sprintaanpak zorgen voor samenhang tussen juridische houdbaarheid, inhoud en digitale bruikbaarheid.

2.3 Algemeen participatiekader bij wijzigingen van het omgevingsplan

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. De wet verplicht bestuursorganen om bij het voorbereiden van wijzigingen van het omgevingsplan aandacht te besteden aan participatie en hierover transparant te zijn. In dit hoofdstuk staat het algemene participatiekader dat geldt voor alle wijzigingen van het omgevingsplan. In deel 2 wordt dit kader vertaald naar de concrete aanpak voor deze wijziging.

2.3.1 Wettelijk kader

Kennisgeving (artikel 16.29 Omgevingswet)

Voor elke wijziging van het omgevingsplan doet de gemeente een kennisgeving waarin staat dat een wijzigingsprocedure wordt gestart. In deze kennisgeving wordt ook toegelicht of en op welke manier participatie wordt toegepast.

Participatieverplichting (artikel 10.2, lid 1 Omgevingsbesluit)

Bij de kennisgeving maakt de gemeente bekend hoe zij participatie vormgeeft. De Omgevingswet schrijft geen vorm voor; het bestuursorgaan kiest een aanpak die past bij:

- de aard en complexiteit van de wijziging,
- de impact op omgeving en belangen,
- de mate waarin sprake is van beleidsruimte.

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb)

De formele besluitvorming verloopt via de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dit betekent:

- *Ontwerpbesluit ter inzage (6 weken)*
Belanghebbenden kunnen in deze periode een zienswijze indienen.
- *Indienen van zienswijzen*
Schriftelijk, mondeling, of digitaal indien dit door de gemeente is opengesteld.
- *Advisering wettelijke adviseurs*
Indien van toepassing (bijvoorbeeld provincie of waterschap), worden deze om advies gevraagd.
- *Nota van beantwoording zienswijzen*
Alle zienswijzen worden samengevat en beantwoord. Als dit leidt tot aanpassingen in het ontwerp, worden deze opgenomen in een Nota van Wijzigingen.
- *Vaststelling en beroep*
Vervolgens stelt het bevoegd gezag de wijziging van het omgevingsplan vast. Na vaststelling wordt het besluit bekendgemaakt. Gedurende zes weken staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Motivering (artikel 10.2, lid 2 Omgevingsbesluit)

Bij de vaststelling van de wijziging motiveert het bevoegd gezag:

- hoe participatie heeft plaatsgevonden (zowel voorafgaand aan het ontwerp, als tijdens de zienswijzenperiode),
- welke inbreng is geleverd door belanghebbenden,
- en hoe deze inbreng is meegewogen.

De gemeente verwerkt dit in een participatieverslag.

2.3.2 Uitgangspunten voor participatie bij wijzigingen

- Participatie vindt vooral plaats bij beleidsvorming, zoals visies en programma's. Dat zijn de momenten waarop keuzes nog openstaan.
- De zienswijzenprocedure vervangt participatie niet, maar vult deze aan.
- De participatieaanpak bij wijzigingen van het omgevingsplan is proportioneel; grote beleidswijzigingen vragen om intensieve participatie; technische wijzigingen vragen om een sobere, heldere aanpak met focus op begrijpelijkheid en uitvoerbaarheid.

In hoofdstuk 4 van deel 2 wordt toegelicht hoe deze uitgangspunten concreet zijn toegepast bij deze eerste wijziging van het omgevingsplan.

Deel 2: Participatiekader voor deze wijziging

3. Scope en voorlopige uitgangspunten van deze wijziging

Deze eerste wijziging van het omgevingsplan heeft een helder en beperkt doel: het neerzetten van de functionele en juridische (hoofd)structuur van het nieuwe omgevingsplan én het beleidsneutraal opnemen van een deel van de regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL). Hieronder staat wat deze wijziging wél omvat, wat niet, en waarom.

3.1 Doel en karakter van deze eerste wijziging

Deze wijziging vormt de technische en juridische basis voor het nieuwe omgevingsplan. Dit doen we door:

1. **Het opzetten van een nieuwe functionele en juridische hoofdstructuur**, grotendeels volgens het VNG-casco.
2. **Het beleidsneutraal omzetten van een deel van de regels uit de VFL** naar het omgevingsplan.
3. **Het mogelijk maken van toepasbare regels en aanvraagformulieren in het DSO.**

Deze wijziging is daarmee primair **juridisch-technisch** van aard. Nieuwe normen of beleidskeuzes worden pas in latere wijzigingsrondes opgenomen, op basis van bestuurlijk vastgesteld beleid en een volledige participatieprocedure.

3.2 Scope en afbakening van deze wijziging

3.2.1 *Functionele en juridische structuur*

Een belangrijk onderdeel van deze wijziging is het opzetten van een heldere, toekomstbestendige (hoofd)structuur voor het omgevingsplan. Deze structuur vormt de kapstok voor alle bestaande en toekomstige regels.

In belangrijke mate wordt aangesloten bij het door de VNG voorgestelde casco. Alle toekomstige wijzigingen passen binnen deze structuur. In het VNG-casco staan alle activiteiten in één hoofdstuk, namelijk hoofdstuk 5. Omdat het hoofdstuk te omvangrijk en onoverzichtelijk wordt verdelen we activiteiten onder in verschillende hoofdstukken. Daarbij wordt specifiek gekozen voor hoofdstukken in plaats van afdelingen om vernumming bij een volgende wijziging zo veel mogelijk te voorkomen.

De systematiek van de VNG om de regels per activiteit in één paragraaf te bundelen is wel (zo veel als mogelijk) overgenomen. Het verschil met het VNG-casco zit dus in de indeling van de

hoofdstukken. De activiteiten worden niet samengebracht in één hoofdstuk (hoofdstuk 5), maar verdeeld over meerdere hoofdstukken.

Er wordt (voor de fase waarin de bruidsschat nog bestaat in hoofdstuk 22) gekozen voor de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 2 Doelen
- Hoofdstuk 3 Programma's
- Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving
- Hoofdstuk 5 Bouw- en sloopactiviteiten
- Hoofdstuk 6 Aanlegactiviteiten
- Hoofdstuk 7 Gebruiksactiviteiten
- Hoofdstuk 8 Milieubelastende activiteiten
- Hoofdstuk 9 Overige activiteiten
- Hoofdstuk 10 Beheer en onderhoud
- Hoofdstuk 11 Financiële bepalingen
- Hoofdstuk 12 Procesregels
- Hoofdstuk 13 Handhaving
- Hoofdstuk 14 Monitoring en informatie
- Hoofdstuk 15 Overgangsrecht
- Hoofdstuk 16 t/m 21 (GERESERVEERD)
- Hoofdstuk 22 Activiteiten (dit is de bruidsschat)
- Hoofdstuk 23 Transitiehoofdstuk (GERESERVEERD)
- Hoofdstuk 24 Transitiehoofdstuk (GERESERVEERD)
- Hoofdstuk 25 Transitiehoofdstuk (GERESERVEERD)
- Hoofdstuk 26 Slotbepaling

In het omgevingsplan van rechtswege is de bruidsschat in hoofdstuk 22 en de slotbepalingen in hoofdstuk 23 opgenomen. De bruidsschat zal op enig moment verwerkt worden in andere hoofdstukken. De hoofdstukindeling wordt in deze wijziging daar nog niet op aangepast: de hoofdstukken 16 t/m 21 zetten we daarom op 'gereserveerd'. Hoofdstuk 23 t/m 25 reserveren we voor de eerste gebiedsontwikkelingen. De transitiehoofdstukken voor gebiedsontwikkelingen zijn, net als de bruidsschat in hoofdstuk 22, tijdelijk. Na verloop van tijd zullen de overige hoofdstukken ingevuld worden en verschuiven de regels uit de tijdelijke hoofdstukken daar naartoe.

Deze structuur wordt nu gepubliceerd zodat er vanaf het begin een vaste juridische basis staat voor toekomstige aanvullingen.

3.2.2 *Welstand*

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de welstandsnota een beleidsregel (art. 4.19 Ow). In Bernheze geldt deze beleidsregel voor:

- aangewezen cultuurhistorische gebieden,
- enkele nieuwbouwgebieden,
- reclame-uitingen.

De gemeente kiest er bewust voor om de welstandsnota (nog) niet integraal te verwerken in het omgevingsplan. De huidige nota blijft zelfstandig bestaan als beleidsregel.

In het omgevingsplan worden wél:

- de welstandsgebieden opgenomen als geometrieën,
- regels opgenomen die verwijzen naar de welstandsnota.

Dit is noodzakelijk om digitale vergunningchecks en aanvraagformulieren correct te laten functioneren. Hierdoor is het mogelijk om bepaalde vragen wel/ niet te tonen, op basis van de ingevulde locatie. Het betreft een beleidsneutrale omzetting die geen inhoudelijke gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving.

3.2.3 Verplaatsing van regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL)

In de vast te stellen wijziging verhuizen wij een deel van de regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving naar het Omgevingsplan. De volgende artikelen uit de VFL worden in deze wijziging in ieder geval verplaatst:

1. Standplaatsen en markt
  - Innemen standplaats (vast en incidenteel)
2. Afvalstoffen:
  - Dumpingsverbod
  - Zwerfafval in de openbare ruimte
  - Zwerfafval rondom inrichtingen waar eet- of drinkwaren worden verkocht
  - Afval en verontreiniging op de weg
  - Geen opslag van afval in de open lucht
  - Ontdoen van autowrakken
  - Opslag voertuigen
  - Vuur stoken in de open lucht
3. As verstrooiing, incidenteel
4. Infrastructuur:
  - Aanleggen, beschadigen of veranderen van een weg
  - Maken of veranderen van een uitweg
  - Voorzieningen voor verkeer en verlichting
5. Cultureel erfgoed
  - Archeologie
  - Gemeentelijke monumenten
6. Bomen
  - Kapverbod bomen op de Bomenlijst
  - Kapverbod bomen in structuren
7. Recreatie
  - Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen
  - Crossterreinen

- Beperking verkeer in natuurgebieden
- Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen
- 8. Veiligheid
  - Voorwerpen op of aan de weg
  - Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp
  - Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp
  - Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen
  - Voorwerpen op, in of boven openbaar water
- 9. Parkeren
  - Parkeren van voertuigen van autobedrijf en dergelijke
  - Kampeermiddelen en andere voertuigen
  - Reclamevoertuigen
  - Grote voertuigen
  - Uitzicht belemmerende voertuigen
- 10. Ligplaatsen
  - Ligplaats vaartuigen
- 11. Naamgeving en nummering

In hoofdstuk 9 (Overige activiteiten) worden deze onderwerpen activiteitgericht ondergebracht, tenzij sprake is van een gedoogplicht: deze onderwerpen komen in hoofdstuk 10 (Beheer en onderhoud). Dat geldt voor de onderwerpen 'Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen' en 'Naamgeving en nummering'.

Een aantal onderwerpen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving wordt niet meegenomen. Deze onderwerpen vragen om een aanvullende beleidsafweging of zijn nauw verbonden met ontwikkelingen die in een latere wijziging (zoals geur) integraal worden opgepakt.

Ook zijn er onderwerpen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving die vervallen. Die regels zijn al in hogere regelgeving uitputtend vastgelegd (zoals bodem met in het bijzonder de wijze van uitvoeren van bodemonderzoek) of zijn niet relevant voor onze gemeente (ligplaatsen).

3.3 Voorlopige uitgangspunten voor deze wijziging

De omzetting van de VFL-regels en het opzetten van de structuur gebeuren volgens een aantal vaste uitgangspunten. Deze uitgangspunten stemmen overeen met het transitieplan.

3.3.1 Beleidsneutraliteit ("eerst verhuizen, dan verbouwen")

Doel is, zoals in 2.2 is aangegeven, om zonder beleidswijzigingen de bestaande regels juridisch onder te brengen in het nieuwe plan en daarbij een juridische structuur neer te zetten die toekomstvast is en eenvoudig uitbreidbaar.

De bestaande regels worden:

- inhoudelijk niet gewijzigd,
- alleen juridisch, technisch en redactioneel verbeterd,
- correct vertaald naar het instrumentarium van de Omgevingswet.

Nieuwe beleidskeuzes worden pas later opgenomen, via een afzonderlijk participatie- en besluitvormingsproces.

3.3.2 Relatie met hogere regelgeving en beleid

Voor deze wijziging zijn de uitgangspunten behalve op de bestaande regels uit de Verordening Fysieke leefomgeving gebaseerd op:

- Besluit Kwaliteit Leefomgeving (instructieregels in hoofdstuk 5)
- Omgevingsverordening Noord-Brabant (instructieregels in hoofdstuk 5)
- Omgevingsvisie gemeente Bernheze
- Standplaatsenbeleid Bernheze 2019
- Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht
- Besluit parkeren grote Voertuigen Bernheze
- Besluit parkeren voertuigen voor recreatiedoeleinden en dergelijke Bernheze
- Verordening kwaliteit vergunningverlening en handhaving
- Afvalstoffenverordening
- Bomenbeleidsplan

3.3.3 Regeltypen

Onder de Omgevingswet zijn verschillende instrumenten beschikbaar, zoals:

- verbodsbepalingen
- vergunningplichten
- algemene regels
- meldingsplichten
- zorgplichten
- informatieplichten
- maatwerkvoorschriften

In de **VFL** had het college vaak de bevoegdheid om ontheffing te verlenen, bijvoorbeeld van een verbod. Van deze bevoegdheid werd soms gebruik gemaakt. Binnen het stelsel van de Omgevingswet bestaat het instrument *ontheffing* echter niet meer. Daarom wordt nu, daar waar de bevoegdheid was opgenomen, per activiteit bekeken welk instrument het meest geschikt is. Daarbij spelen twee uitgangspunten een rol:

- Beleidsneutraliteit: de inhoud van het beleid verandert zo min mogelijk.
- Praktische uitvoerbaarheid: de regels sluiten aan bij de praktijk.

3.3.4 Omzetting van ontheffingen

In sommige gevallen wordt een ontheffing omgezet naar een vergunningplicht. Hierbij moeten ook beoordelingsregels worden opgenomen. De beoordelingsregels worden in samenspraak geredigeerd.

In andere gevallen wordt gekozen voor een verbodsbepaling. Dit gebeurt wanneer in de praktijk nauwelijks ontheffingen voor de betreffende activiteit werden aangevraagd of verleend.

Zo sluit de regelgeving beter aan bij de werkelijkheid en wordt het eenvoudiger.

3.3.5 Nadere regels en aangewezen plaatsen

In de VFL staat op verschillende plaatsen dat het college nadere regels kan stellen. Onder de Omgevingswet is dit niet toegestaan: het omgevingsplan mag geen bevoegdheid bevatten waarmee college nadere regels kan stellen. Dit betekent:

- beleidsneutraal opgenomen in het omgevingsplan.

Daarnaast staat in de VFL dat het college een plaats kan aanwijzen.

- Wanneer zo'n plaats is aangewezen, wordt deze in het omgevingsplan vastgelegd als geometrie (een kaartlaag of locatie).
- Deze geometrie wordt direct gekoppeld aan de betreffende bepaling in het plan.

3.4 Bevoegdheidsverdeling

Op grond van de Delegatieverordening gemeente Bernheze 2024 is het college bevoegd om onderdelen van het omgevingsplan vast te stellen die betrekking hebben op een beleidsneutrale omzetting van bestaande gemeentelijke regels naar het nieuwe stelsel van de Omgevingswet.

Voor deze wijziging betekent dit dat het college bevoegd is tot:

- het beleidsneutraal overzetten van regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving;
- het opnemen van verwijzingen naar wetten, besluiten, verordeningen en beleidsregels;
- het doorvoeren van juridische-technische, redactionele of nummeringsaanpassingen die geen gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving;
- het vaststellen van de technische hoofdstukstructuur voor activiteiten (zoals bouw-, sloop-, aanleg-, gebruiks- en milieubelastende activiteiten), voor zover deze geen inhoudelijke beleidswijziging vormen.

De onderdelen van deze wijziging zijn gedelegeerd op grond van de gedelegeerde bevoegdheid 'Het toevoegen van die onderdelen uit de gemeentelijke verordeningen die de gemeente beleidsneutraal overzet naar het nieuwe omgevingsplan'.

Deze wijziging is daarmee een gedelegeerde bevoegdheid van het college. Het vaststellingsbesluit van deze eerste wijziging van het Omgevingsplan Bernheze wordt daarom door het college genomen.

4. Participatieaanpak voor deze wijziging

Dit hoofdstuk beschrijft de participatieaanpak die geldt specifiek voor deze eerste wijziging van het Omgevingsplan Bernheze. Deze aanpak bouwt voort op het algemene participatiekader uit hoofdstuk 2.3.

4.1 Doel van participatie

Deze eerste wijziging heeft een technisch en beleidsneutraal karakter: bestaande regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving worden overgezet naar het omgevingsplan en de juridische structuur van het omgevingsplan wordt ingericht.

Omdat in deze fase alleen de Nota van Uitgangspunten ter inzage wordt gelegd, richt de participatie zich op:

- informeren over de voorgenomen opzet van de eerste wijziging,
- toetsen of de voorgestelde scope begrijpelijk en volledig is,
- reacties ophalen op de voorgestelde uitgangspunten,
- signaleren of de gekozen aanpak praktisch werkbaar en logisch is,
- inzicht geven in verwachtingen, zorgen of aandachtspunten vanuit inwoners, bedrijven en organisaties.

Er zijn in deze fase nog geen ontwerpregels waarop kan worden gereageerd. Die volgen pas bij de terinzagelegging van het ontwerpwijzigingsbesluit. De beïnvloedingsruimte ligt daarom vooral bij de vormgeving, inhoudelijke keuzes en reikwijdte van deze eerste wijziging, niet bij de uiteindelijke juridische vertaling.

4.2 Doelgroepen

Als doelgroep voor een wijziging kunnen worden aangemerkt: inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties die direct of indirect geraakt kunnen worden door de wijziging van het omgevingsplan, bijvoorbeeld via regels over bouwen, slopen, gebruik of milieubelastende activiteiten.

Voor een thematische wijziging zijn dat vaak alle inwoners, grondeigenaren, bedrijven en maatschappelijke organisaties binnen het ambtsgebied, tenzij de thematische wijziging ziet op specifieke functies.

Voor een gebiedsgerichte wijziging bestaat de doelgroep uit alle inwoners, grondeigenaren, bedrijven en maatschappelijke organisaties binnen en grenzend aan het gebied waar de wijziging op ziet.

Voor deze eerste wijziging bestaat de doelgroep voor participatie uit alle inwoners, grondeigenaren, bedrijven en maatschappelijke organisaties binnen het ambtsgebied.

4.3 Hoe en wanneer kan er worden gereageerd?

In het proces van de opgave zijn twee fasen te onderscheiden voorafgaand aan de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan, namelijk:

1. Nota van Uitgangspunten in de voorbereidingsfase van de opgave.
2. Ontwerpbesluit omgevingsplan, als start van de formele wettelijke procedurefase van de opgave.

In deze fasen kunt u op de volgende wijze meedoen en reageren:

Ad 1. Participatie in de fase van de Nota van Uitgangspunten

De kennisgeving van het voornemen tot wijziging van het omgevingsplan met daarin de participatie aanpak en inspraakmogelijkheden wordt gedaan op officiële bekendmakingen.nl en in De Mooi Bernhezer Krant. Voor voorliggende wijziging wordt in dit stadium geen informatiebijeenkomst georganiseerd. Een bijeenkomst past minder goed bij een technische wijziging met beperkte impact. Belangstellenden krijgen gedurende 4 weken de mogelijkheid tot het indienen van een schriftelijke reactie of via het digitaal reactieformulier op de website over de Nota van Uitgangspunten.

Ad 2. Zienswijzen in de fase (ontwerp)besluit 1e wijziging Omgevingsplan gemeente Bernheze

In de verdere procedure tot wijziging van het omgevingsplan is de wettelijke zienswijzeprocedure van toepassing. Dit betekent dat we de gewijzigde (ontwerp)regeling formeel beschikbaar stellen en ter inzageleggen in het DSO. De bijlage bij motivering en andere bij het (ontwerp)besluit behorende stukken worden beschikbaar gesteld op een daartoe aangewezen gemeentelijk platform. De kennisgeving hiervoor wordt gedaan op officiële bekendmakingen.nl en in De Mooi Bernhezer Krant. Op het ontwerp kan eenieder reageren door een zienswijze in te dienen. De termijn om een zienswijze in te dienen is zes weken en begint op de dag waarop het ontwerp omgevingsplan ter inzage is gelegd.

4.4 Ketenpartners en bestuurlijke afstemming

Bij deze wijziging worden de volgende ketenpartners betrokken: Omgevingsdienst Brabant Noord, provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas, Monumentenhuis en de Veiligheidsregio. Zij

worden in dezelfde periode als de participatie uitgenodigd om te reageren aan de hand van de Nota van Uitgangspunten deel 1 en 2.

4.5 Hoe verder?

Alle participatiereacties op de Nota van Uitgangspunten (deel 1 en 2) verzamelen we. Het college bekijkt hoe de participatiereacties worden verwerkt in het ontwerpbesluit tot wijziging van het omgevingsplan.

In deel 3 van de Nota van Uitgangspunten geven we aan wat met de uitkomsten van de participatie wordt gedaan. De nota van uitgangspunten vormt een bijlage bij het ontwerpwijzigingsbesluit.

Het ontwerpwijzigingsbesluit leggen we gedurende zes weken ter inzage. In deze periode kan iedereen een zienswijze indienen. De zienswijzen vatten we samen en voorzien we van een reactie. Daarbij geven we aan welke zienswijzen leiden tot aanpassingen en welke niet, inclusief de uitleg daarbij. Dit leggen we vast in een Nota van beantwoording van zienswijze. Alle persoonsgegevens worden geanonimiseerd.

Zoals eerder uitgelegd, stelt het college deze eerste wijziging vast.

4.6 Planning

- **Januari–februari 2026:** participatie op de Nota van Uitgangspunten (deel 1 en 2)
- **Februari–maart 2026:** verwerking reacties in de definitieve nota (inclusief deel 3)
- **Mei 2026:** terinzagelegging ontwerpwijzigingsbesluit
- **Najaar 2026:** vaststelling door het college

De voortgang wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Deel 3: Uitgangspunten voor deze wijziging

5. Uitkomsten participatie

Dit hoofdstuk beschrijft:

- hoe participatie heeft plaatsgevonden;
- welke reacties zijn ontvangen;
- hoe deze reacties zijn meegewogen;
- en in hoeverre de doelen van participatie zijn bereikt.

5.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 16.29 Omgevingswet en artikel 10.2 Omgevingsbesluit is het bevoegd gezag verplicht om:

- bij de kennisgeving aan te geven hoe participatie wordt vormgegeven;
- bij vaststelling van het besluit te motiveren hoe participatie heeft plaatsgevonden en hoe de inbreng is meegewogen.

De participatieaanpak is beschreven in hoofdstuk 4 van de Nota van Uitgangspunten

5.2 Doel van participatie

Omdat deze eerste wijziging een technisch en beleidsneutraal karakter heeft, lag het doel van participatie vooral bij:

- informeren over de opzet van de eerste wijziging;
- toetsen of de scope en uitgangspunten begrijpelijk en volledig zijn;
- signaleren van aandachtspunten of uitvoeringsvragen.

Er was in deze fase nog geen ontwerpregeling waarop inhoudelijk kon worden gereageerd.

5.3 Wijze van participatie

De Nota van Uitgangspunten (deel 1 en 2) heeft gedurende vier weken ter inzage gelegen.

De kennisgeving is gepubliceerd via:

- officiële bekendmakingen.nl
- De Mooi Bernhezer Krant
- de gemeentelijke website

Gedurende deze periode kon eenieder schriftelijk of digitaal reageren.

Daarnaast zijn ketenpartners actief uitgenodigd om te reageren (zie paragraaf 4.4).

5.4 Ontvangen reacties

5.4.1 *Reacties van inwoners en organisaties*

Er zijn geen reacties ontvangen van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties.

5.4.2 *Reacties van ketenpartners*

Er zijn twee reacties ontvangen van ketenpartners.

1. Veiligheidsregio Brabant-Noord

De reactie had betrekking op:

De veiligheidsregio Brabant-Noord ziet nu geen aanleiding om te reageren op de Nota van Uitgangspunten. Voor het verdere vervolg van het opstellen van het omgevingsplan sluit de veiligheidsregio graag aan in het kader van de regels voor een veilige fysieke leefomgeving.

Beantwoording

De reactie is ambtelijk beoordeeld.

De veiligheidsregio wordt in de gelegenheid gesteld om te reageren op het ontwerpwijzigingsbesluit voor deze wijziging. Bij toekomstige wijzigingen zal de veiligheidsregio op de gebruikelijke manier betrokken worden. Een en ander overeenkomstig de aanpak zoals beschreven in de Nota van Uitgangspunten.

2. Waterschap Aa en Maas

- a) De ketenpartner vraagt om een transponeringstabel waarin duidelijk wordt gemaakt welke paragrafen uit hoofdstuk 3 van de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL) worden omgezet naar het omgevingsplan. Dit helpt om inzichtelijk te houden welke regels via het overgangsrecht onderdeel blijven van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, ook als deze niet zichtbaar zijn in het DSO.
- b) Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de relatie met het Programma Water en Riolerings 2024-2027. In dit programma zijn nieuwe normen voor hemelwaterberging vastgesteld die mogelijk afwijken van de huidige regels in de VFL. De vraag is of deze nieuwe normen worden meegenomen bij de omzetting van de regels naar het omgevingsplan, en zo ja in welke fase van het traject.

- c) Tot slot wordt gewezen op het SPRONG-traject, waarin conceptregelsets voor water en lozingen zijn opgesteld. De vraag is hoe dit traject wordt verbonden met het opstellen van het omgevingsplan en of aanvullende opmerkingen hierover nog kunnen worden aangeleverd.

Beantwoording

- a) Wij herkennen het belang van inzicht in de herkomst van regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving. Bij de besluitvormingsdocumenten zal daarom een overzicht worden gevoegd met daarin de herkomst van regels en de omzetting naar het omgevingsplan bijgehouden.
- b) Hemelwaterberging is één van de onderwerpen uit de Verordening Fysieke Leefomgeving die niet in deze eerste wijziging wordt meegenomen. Uiteraard wordt het programma Water en Riolering 2024-2027 te zijner tijd bij de omzetting meegenomen. In welke wijziging van het omgevingsplan dit plaatsvindt is nog niet bekend.
- c) De ontwikkeling van regels voor water en lozingen wordt afgestemd op de conceptregelsets voor water en lozingen uit het regionale traject SPRONG. Dat zal gebeuren in een volgende wijzigingsronde. Aanvullende waterschap-suggesties kunnen dan worden ingebracht, op gelijke wijze als dat in participatietraject voor deze eerste wijziging mogelijk was.

5.5 Reflectie op het participatieproces

5.5.1 Zijn de doelen bereikt?

Het primaire doel van participatie in deze fase was:

- informeren over de eerste wijziging;
- gelegenheid bieden tot reageren op de scope en uitgangspunten.

Er zijn geen reacties van inwoners ontvangen.

Gelet op het technisch en beleidsneutrale karakter van deze wijziging is dit niet onverwacht. Er worden:

- geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt;
- geen bestaande rechten ingeperkt;
- geen beleidswijzigingen doorgevoerd.

De directe impact op de fysieke leefomgeving is beperkt. Dat verklaart vermoedelijk de beperkte respons.

5.5.2 Proportionaliteit van participatie

De participatieaanpak was proportioneel ingericht:

- openbare kennisgeving;

- digitale raadpleegbaarheid;
- schriftelijke reactiemogelijkheid;
- actieve betrokkenheid van ketenpartners.

Voor een technisch-juridische wijziging zonder beleidswijziging wordt deze aanpak passend geacht.